

HISTORIA XCV

BOGDAN ROK

ZAGADNIENIE ŚMIERCI
W KULTURZE RZECZYPOSPOLITEJ
CZASÓW SASKICH

825558

WROCLAW 1991
WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU WROCLAWSKIEGO

Wrocławski Uniwersytet

Spis treści

	str.
Rozdział I. Postawienie zagadnienia, omówienie literatury i źródeł	3
Postawienie zagadnienia	3
Omówienie literatury	8
Charakterystyka źródeł	15
 Rozdział II. Czas rozmyślań o rzeczach ostatecznych	49
Konieczność przygotowania się do śmierci ...	49
Vanitas vanitatum	52
Modlitwy, medytacje, ćwiczenia praktyczne oraz jałmużny	55
Rola bractw	60
Znaczenie testamentu	64
 Rozdział III. Czas choroby i cierpienia	81
Występowanie chorób w XVIII w. - przyczyny śmiertelności	81
Medycyna czasów saskich - charakterystyka stanu choroby	84
Objawy choroby śmiertelnej	87
Opieka nad chorym	90
Metafizyczne spojrzenie na chorobę	93
Problem cierpienia	96

Rozdział IV. Czas bliskiej śmierci	108
Rola kapłanów	109
Sakramenty spowiedzi, komunii świętej i ostatniego namaszczenia	112
"Pożegnanie z znajomymi"	116
Religijny charakter aktu śmierci	118
Zgon	120
Przykłady chwalebnych zgonów	122
Problem śmierci gwałtownej	128
 Rozdział V. Moment odejścia	140
Określenie śmierci	140
Nieuniknioność śmierci i niewiedzy jej czas.	145
Strach przed śmiercią	151
 Rozdział VI. Czas pogrzebu, czas żałoby	162
Geneza obrzędów pogrzebowych	162
Ciało zmarłego	164
Dyspozycje pogrzebowe	166
Religijny wymiar żałoby i zabobony	170
Pompa funebris	176
Dramat pozostających	183
Pamięć o zmarłym	186
 Zakończenie	201
 Bibliografia	207
 Zusammenfassung	221